

Motion till riksdagen

1986/87:Jo832

Leo Persson m. fl. (s)

Jakttidsberedningens sammansättning

Den till Svenska jägareförbundet knutna jakttidsberedningen har till uppgift att rekommendera vilka djurarter som kan/bör utsättas för jakt samt ange vilka jakttider som i förekommande fall bör gälla. De rekommendationer som jakttidsberedningen lämnar granskas inom Jägareförbundets förbundsstyrelse samt dess överstyrelse. Därefter går ärendet till naturvårdsverket för översyn. Beslut fattas av regeringen.

Jakttidsberedningen har för närvarande 16 medlemmar. Av dessa utgör hälften jägarorganisationernas representanter, dvs. 7 för Svenska Jägareförbundet och en för Riksjägarna. I övrigt finns en representant vardera för Kungl. vetenskapsakademien, Kungl. skogs- och lantbruksakademien, Statens veterinärmedicinska anstalt, Naturvetenskapliga forskningsrådet, Sveriges lantbruksuniversitet, Svenska naturskyddsföreningen, Sveriges ornitologiska förening och Lantbrukarnas riksförbund. Måhända beroende på att jakträtten är starkt knuten till markägande visar praxis att denna fördelning normalt ger jaktintressena en betryggande majoritet vid omröstningar inom beredningen. Frågan gäller om denna dominans, som förstärks genom de justeringsmöjligheter som tillförsäkrats Svenska jägareförbundet genom att besluten inom jakttidsberedningen granskas av förbundsstyrelse och överstyrelse, är i samklang med de demokratiska regler och de värderingar i jaktfrågor som gäller i samhället i dag, och om majoritetens intresse i dessa frågor tillvaratas bland de många människor som på sin fritid vistas i skog och mark. Visserligen kan man tycka att markägarintressen bör få väga tungt i jaktliga frågor genom att jakträtten är knuten till markinnehav och att därmed produktionen på den egna marken kan beskattas. Dock bör påpekas att många av de jaktliga arterna är flyttande fåglar, där produktionen sker på helt annan plats än där jakten bedrivs. Genom internationella konventioner söker man tillförsäkra de flyttande arterna tryggade förhållanden under flyttningen genom att förse dem med lämpliga rastplatser etc. Således kan för flertalet jaktbara fågelarter den direkta kopplingen mellan jakträtt och markinnehav ifrågasättas. Dessutom finns det stora markområden där fåglar produceras på allmän mark, där rimligtvis andra värderingar bör gälla än där intressena är kopplade till enskilt markinnehav. Sådana områden är t. ex. kronans mark i fjällen, där omfattande ripjakt bedrivs, och allmänna vatten kring våra kuster och i de stora insjöarna, där sjöfågeljakt bedrivs. Kommunal mark, samt kyrkans mark, kan infogas i detta sammanhang. Inom sådana områden samt i fråga om flyttande arter borde kunna diskuteras om praxis utarbetad för beskattning av produktion på den privata marken

överensstämmer med allmänhetens uppfattning vad gäller jakttider, och om dess inflytande tillförsäkras genom nuvarande organisationsform.

Svenska jägareförbundet har ca 149 000 medlemmar. Detta kan jämföras med de ca 123 000 som är anslutna till Svenska naturskyddsföreningen. Då bör märkas att betydande organisationer som samlar folk med friluftsviteter, och som därmed rimligtvis borde ha ett intresse av vad som sker i skog och mark, ej är representerade. Ej heller ingår representanter för samerna i jaktidsberedningen.

Man kan då tycka att den dominans som för närvarande jägarsidan har inom jaktidsberedningen ej spelar någon roll om dessa frågor ändå diskuteras på ett fullt objektivt sätt med målsättning att alla parter intresse i görligaste mån blir tillgodosett. Att denna objektivitet ibland synes vackla kan belysas genom granskning av följande enskilda fall hämtat från jaktidsberedningens protokoll, redovisat i Svenska jägareförbundets årsredogörelse 1984/85.

Jaktidsberedningen har fastlagt jakttid för morkulla att gälla från den 1 juli. Ett förslag från enskilda länsjaktvårdsföreningar att starta jakten redan den 20 juni förkastades av jaktidsberedningen, bl. a. med motiveringen att jakt under midsommartiden skulle kunna uppfattas som störande. Man gjorde alltså ett jaktetiskt ställningstagande. När nu jaktidsberedningens förslag behandlades i Jägareförbundets förbundsstyrelse ändrade man där jaktidsberedningens beslut, med motivering att endast biologiska och jaktliga synpunkter borde läggas på frågan. Förbundsstyrelsen fastslog att jakttiden för morkulla i stället bör gälla från den 20 juni. Jägareförbundets överstyrelse accepterade förbundsstyrelsens synsätt och fastställde jakttidens start till den 20 juni. I detta fall ändrades således Jägareförbundets styrelse ett beslut som fattats i den mera allsidigt tillsatta jaktidsberedningen, till förmån för rena partsintressen. Det bör i detta sammanhang inskjutas att i de riktlinjer som är utarbetade för jaktidsberedningens arbete står att ramarna (för jakttiden) "anger de gränser, inom vilka jakttiden för varje art med hänsyn till produktionsbiologiska och jaktetiska faktorer normalt bör sättas". Först vid Statens naturvårdsverks granskning av jakttiderna gjordes en justering tillbaka till det förslag jaktidsberedningen lagt på jakttider för morkulla.

Det synsätt på jaktidsberedningens arbete som Svenska jägareförbundets förbundsstyrelse och överstyrelse demonstrerat genom ovan beskrivna ingripande, liksom den representativa fördelning mellan olika organisationer jaktidsberedningen har för närvarande, synes på ett betryggande sätt tillförsäkra jaktintressena en dominans i avgörande frågor. Det förefaller vara rimligt att ifrågasätta om denna obalans mellan jaktintressen och övriga intressen står i paritet med de ursprungliga instruktionerna för, och intentionerna med, jaktidsberedningens arbete, samt framför allt om det i dag rätt återspeglar och tillgodoser den icke jagande, allmänt friluftsviteterade människans intresse i dessa frågor. Denna kategori människor torde vara i majoritet bland dem som i dag utnyttjar svensk natur.

Vi anser att en översyn måste göras av jaktidsberedningens sammansättning, med syfte att uppnå mera tidsenlig balans mellan representanter för olika intressen bland dem som utnyttjar naturen. Vidare anser vi att det bör

övägas vilket organ som bör organisera och administrera jaktidsberedningens arbete. Jag anser att detta bör ske från lämpligt departement eller från naturvårdsverket.

Mot. 1986/87
Jo832

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en översyn av jaktidsberedningens sammansättning och organisation med hänsynstagande även till de icke jagandes naturintresse.

Stockholm den 27 januari 1987

Leo Persson (s)

Bo Södersten (s)

Irène Vestlund (s)

Inger Hestvik (s)

Bengt-Ola Rytter (s)